

מיוחד, היות ועשה את המצוה קודם שנתחייב, אומר השי"ת שעליו לשלם לו שכרו, שזוכה לשכר בדומה למצוה שעשה, וכמו שידוע בחז"ל שכך הם מידותיו של הקב"ה – מידה כנגד מידה.

אופני וטעמי ההקדמה במצוות:

לכך, אם האדם מסייע לחברו בגידול הבנים ובכל מצוותם, אזי השי"ת נותן לו שכרו שיוזכה גם הוא לבנים, ועיקר הסיוע, היינו בדברים שכל אדם מצווה לעשותם, וכמו הדברים שמוזכרים במדרש שכר סופרים מוהל וכו'. ובאופן שאין האדם יכול לעשותם ואדם אחר מסייע בעדו בודאי ששכרו גדול, אך נראה דבכל אופן שמסייע לחברו בענין גידול הבנים יהיה זה דבר שמסוגל ליזכות לבנים וטוב שיעשה בקביעות דברים אלו ולא רק במקרה פעם אחת.

וכן זה הטעם של ענין הדפסת ספרים, וכמו שנראה מדברי המדרש שאומר הקב"ה 'עלי ליתן לו בנים שיהיו קורין בספרים' והיינו שהיות שהוא מסייע ללימוד התורה שעיקר מצוותו של האדם בלימוד והרבצת התורה לאחרים היינו בבניו, והוא מקדים ועושה כפי יכולתו בזה, אזי השי"ת יתן לו שכרו שיהיה לו בנים ויוכלו גם בניו ללמוד בספרים, וגם בזה יש את ענין מדה במדה.

וכן ענין כיבוד אב ואם, שיוזכהו השי"ת שיהיה לו ג"כ בנים שיכבדוהו, ואפשר לבאר האין שייך בזה מענין 'מי הקדימני ואשלם', לפי מה שידוע פירוש יקר לבאר כוונת התורה בשכר של מצות כיבוד אב ואם 'למען יאריכון ימיך' והיינו שהתורה רוצה להדגיש לאדם שיקפיד בכבוד אבותיו ביותר, וישים על לבו שגם הוא יהיה זקן וירצה שיכבדו אותו ולכך כבד את אביך, ואם כן יוכל האדם לומר חס וחלילה אם אין לי בנים איני זקוק לכבד את אבי ואמי, ואפילו הכי כשאני אומר כן ומכבדם, והוי כמי שמקדים ומכבד על אף שאני צריך לזה, כי הרי אין לו בן שיכבדו כשיוקין, ולכך השם יתברך אומר מי הקדימני ואשלם ומשלם לו שכרו שיוזכה לבנים.

ולכאורה נראה דכל דברים אלו הם דוגמאות של אופנים האין מקיימים את המצוה קודם שנתחייב. אך אותו הדבר יהיה בכל אופן אחר, כגון שמסייע לחבריו בשמחה כשנולד להם בן או בת, או שמסייע בהכנות הברית מילה והסעודה, בגוף או בממוק, או שמנדב לבית הכנסת כסא של אליהו וכדו', ובודאי שאם מכיר מי שזקוק שסייעוהו בעדו עבור עצם המילה כגון בתשלום שכר המוהל וכדו' או שיכול הוא עצמו להיות מוהל שאז מקיים את דברי המדרש עצמם, טפי עדיף. אלא היות שאין זה שכיח כל כך, אצל כל אחד לכך ציינתי שלכאורה כוונת המדרש שהוא הדין בכל הדומה לדבר זה.

מקור לקוואטער:

ויש להוסיף עוד, שמדברי המדרש הזה, מקור גדול ונאמן למה שמורגל בפי העולם שעשיית קוואטער (היינו מסירת התינוק מהאמא למקום שעושים את המילה) זהו סגולה לבנים. וראה בכל הספרים (אוצר הברית להמוהל הנודע הרב יוסף ויסברג זצ"ל וכן בספר דרך כוכב מיעקב וכן כתב הסופר הרב לנדוי במאמרים שחקר בענין זה פורסם בעתון המודיע) ציינו, שלא נמצא מקור ברור לסגולה זו. ויש לומר, שמדברי המדרש שכתב דמי 'שאין לו בנים ומוהל וכו' צריך אני ליתן לו בנים' מזה יש לומר דהוא הדין בכל סיוע לקיום מצות מילה ועשיית הקוואטער דהיינו הבאת התינוק לברית. זהו גם כן נחשב לסיוע בחלק ממצות הברית ונפרט להידוע מספרים הקדושים הפלגות גדולות על חשיבות ההכנה למצוה שהיא יותר חשובה מן עשיית המצוה עצמה. ואם כן, מי שמסייע להכנת המצוה גם כן זוכה לבנים כמו מי שמוהל ודוק. (ועתה מצאתי שכבר ידידי עוז הרב ז.א. הי"ד מאמר מורחב בנושא קוואטער, וכוונתי לדבריו).

רעיון לשכר סופרים ומשנים:

ונתינת שכר ספרים ומשנים, פוק חזי בשוקא כמה אנשים

מתקשים לעמוד בנטל אפי' בתשלומים הקבועים לתלמודי התורה, ובודאי שהרבה פעמים צריכים ההורים לשלם עבור ר"מ ומלמד פרטי ואין באפשרותם, וכל מי שמתעסק קצת בחינוך יודע שהרבה פעמים מדובר ממש בהצלת נפשות מרדת שחת שבוה מתחילה ירידתם ברוחניות היות שלא הייתה להם את האפשרות להשתלב בלימודים בתחילת דרכם וזה מעשים שבכל יום ר"ל, ולא יהיה דבר זה קל בעיניך שהלא אמרו חז"ל הזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה, ואם כן בודאי שזכות ומצוה גדולה לסייע למשפחות שאינם עומדים בנטל בדבר זה, ומי שיקח על עצמו לתקופה לממן לימוד של תלמיד בת"ת או במורה פרטי בודאי שיוזכה לשכר האמור במדרש 'עלי לשלם לו עמלו וליתן לו בשכרו בן זכר'.

וראה עוד בספר רני עקרה להגרי"מ הלל שליט"א האין שסיכס והציג יפה את כל הדברים הנ"ל וגם הביא עובדא שהיה בדידיה באדם אחד שכבר נתייאש לגמרי ואחרי שעוררו לדברים האלו ועשאו זכה ונושע.

והנה במאמר זה הזכרנו כמה דברים שמועילים בס"ד לעורר פקידה וישועה שכר סופרים ומשנים, סיוע לחברו בגידול ילדיו, מוהל, עזרה בסעודת המילה וכדו', עזרה בתקופת הלידה, קוואטער, אימוץ ילדים, כיבוד אב ואם, ובודאי שאפילו דבר אחד מהם מסוגל לעורר זכות ופקידה שכך אנו למדין מדברי המדרשים. אלא שכפי הנראה בכל דברים אלו עדיף שיעשה האדם ענין זה בקביעות ולא באופן ארעי וחד פעמי וכמו שמבואר בספרים (אהבת חסד ועוד) לענין סגולות אחרות שמדבריהם נראה שעיקר הברכה וההשפעה באה בזמן שהאדם רגיל בעשיית הדברים ועושה אותם בשלימות אזי נקבע בו המעשה הטוב ומתקשר לזה ואז ונחשב ש'הוא' עושה כן, ודוק.

מקור גדול ונאמן למה שמורגל בפי העולם שעשיית 'קוואטער' זהו סגולה לבנים.

עמוד על הברכה

הרה"ח הנדיב הדגול הי"ו
שתרם את כל הוצאות העלון
לזכות רבי שמעון בר יוחאי
לברכה והצלחה בכל הענינים

מכון מפתח של בנים

עורך ראשי: הרב ישראל זילברברג שליט"א

עורך: הרב זכריה

05041-08924

a02999203@ginail.com

נשמח לקבל הערות והערות וחומר נוסף.

* דרושים: עורכים נוספים ומגיחים.

רשב"י

הרב זכריה

יום ל"ג בעומר אין אומרים בו תחנון ואין נוהגים בו את האבלות של ימי העומר. ומובא בספרים הרבה טעמים לכך. אנחנו נתמקד בעזר הקל בטעם היות והינו יום הילולא של התנא הא-לקי רבי שמעון בר יוחאי, ובזכותו נשפעים ישועות עצומות לעם ישראל. רשב"י חיפש בכל הזדמנות ללמד זכות על בני ישראל, ולפטרם מן הדין. ואמר **"יכולני לפטור את העולם כולו מן הדין"** (סוכה מה:). ואכן זכותו השפיעה לכל דורו **"וכל ימיו אשר חיה אות הקשת לא נהיה"**, וכאשר חבריו התנאים רצו לשלוח אחד ש"מלומד בניסים" למקום סכנה, שלחו אותו (מדרש איכה זוטא פרשה א'). מובא שהרבה צדיקים פעלו ביום זה ישועות ובפרט בבנים.

כדי להבין במעט כטיפה מן הים את כוחו של רשב"י בפקידת עקרות. נראה דברי המדרש בשיר השירים (פ"א, פסיקתא ד' אות ב'): **"נגילה ושמחה בך"**... אמר רבי אידי מעשה באשה אחת בצידן ששהתה עשר שנים עם בעלה ולא ילדה. **אתון גבי ר' שמעון בן יוחאי** בעיין למשתבא דין מדין [=באו לר' שמעון בן יוחאי ברצונם להתגרש, במפרשים מובא שהבעל הוא זה שרצה להתגרש].

אמר להון: חייכון כשם שנזדווגתם זה לזה במאכל ובמשתה כך אין אתם מתפרשים אלא מתוך מאכל ומשתה, **הלכו בדרכיו ועשו לעצמן יום טוב** ועשו סעודה גדולה ושפך יותר מדאי. כיון שנתיישרה דעתו עליו, אמר לה: בתי, ראי כל חפץ טוב שיש לי בבית וטלי אותו, ולכי לבית אביך. מה עשתה היא? לאחר שישן רמזה לעבדיה ולשפחותיה ואמרה להם: שאוהו במטה וקחו אותו והוליכוהו לבית אבא.

בחצי הלילה נער משנתה כיון דפג חמריה [=התעורר משנתו ופג יינו מעליו], אמר לה: בתי היכן אני נתון? אמרה ליה [=ל:]: בבית אבא! אמר לה: מה לי לבית אביך? אמרה ליה: ולא כך אמרת לי בערב כל חפץ טוב שיש בביתי טלי אותו ולכי לבית אביך **אין חפץ טוב לי בעולם יותר ממך!!**

הלכו להם אצל רבי שמעון בן יוחאי ועמד והתפלל עליהם ונפקדו. ללמד מה הקב"ה פוקד עקרות אף צדיקים פוקדים עקרות. והרי דברים קל וחומר ומה אם בשר ודם על שאמר לבשר ודם שכמותו אין לי חפץ בעולם טוב ממך נפקדו, ישראל המחכים לישועת הקב"ה בכל יום ואומרים אין לנו חפץ טוב בעולם אלא אתה על אחת כמה וכמה, הוי נגילה ושמחה בך.

ממעשה מרגש זה, רואים את כוחו הגדול של רשב"י ושאר צדיקים לפקוד עקרות. גם בזוהר הקדוש (ח"ב קף קסט:) מצויין **שברך את רב ספרא בן ובנך ברכתו זכה לבן תלמיד חכם**. ולכן ביום זה מי שיכול עולה על ציונו הקדוש. ומי שלא, לומד והוגה בדבריו הקדושים, ומבקש שיתפלל עליו שנפקד לטובה.

מכאן נלמד שאנו צריכים **לתפילת צדיקים**, לבקשם שיתפללו עבורנו כדי שנפקד בבנים. **נוכל ללמוד מכאן עוד כמה נקודות, בהם אפשר להתחזק למעשה כדי להפקד בבנים:**

אהבה: כפי שמסביר ה"פה קול" על אתר את הקל וחומר: 'מה אם היא נפקדה מפני חיבתה לבעלה כל שכן שישראל יפקדו בשביל אהבת ה'". מכאן נלמד שהרבו באהבה ואחיהם ושלוה ורעות בין איש לאשתו מסייע לפקידה.

שמחה: מעשה זה מובא גם בילקוט שמעוני (בראשית א' פסיקתא ט"ו), בגירסא מעט שונה: **"והלא דברים קל וחומר ומה בשר ודם שמח שמחה גדולה משמח את הכל, כשיבא הקדוש ברוך הוא לשמח את ירושלים וישראל מצפין לישועתו של הקב"ה על אחת כמה וכמה"**. ומסביר ה'מגן אברהם' (בפירושו על אתר 'זית רענן') שמכח שמחת הזוג, זכו לבנים. וכן בספר 'מדות הרשב"י' להרה"ג המקובל הרי"ז מרגליות זצ"ל מסביר: שרבי שמעון ידע שיכול להביא להם

ישועה על ידי השמחה, ולכן גרם להם שישמחו שמחה של מצוה ועל ידי זה פעל להם ישועה.

צפיה לישועה: גם מלשון המדרש והילקוט שמעוני שעל ידי הצפייה לישועה יום יום ולא להתייאש, זוכים לישועה.

עבודת הרשב"י – המשכת נשמות קדושות לבני

ב'תפארת שלמה' ל"ג בעומר מביא דבר נפלא: כל עניני העבודות של רבי שמעון ותלמידיו – להשפיע נשמות קדושות והשפעות טובות וקדושות לבני ישראל. ולפי זה נבין עוד מעט מזעיר את כוחו של רשב"י בישועות. [ובפרט בענין פריה ורביה אשר בזה מתגדל ונקדש שמו יתברך ומתרבה הקדושה בעולם].

זה לשונו: "...אולם כל עניני העבודות של הצדיקים הקדושים האלו [רשב"י ועשרה תלמידיו – הרוגי מלכות] **הוא לצורך השפעות טובות העולם הזה ורק להמשיך נשמות קדושות** והשפעות טובות וקדושה לעולם הזה, לא לצורך לעשות יחודים למעלה לבד. ולכן בסיום האדרא אחר כל היחודים וכוונות המבוארים שם בזה"ק. 'כד נפקו לכל אתר דמסתכלין סליק ריחא' [=כשיצאו מסיום הלימוד, בכל מקום שהסתכלו התבשם בריח טוב]. **אמר רבי שמעון: שמע מינה דעלמא אסתבסם בגיני** [=משמע, שהעולם מושפע בגלל]. כי זה היה כל פעולתו באמת להתבסס העולם בהשפעות טובות וקדושה.

עיינ שם בהמשך דבריו שמסביר: **שכל אחד צריך להתפלל גם על חבירו**, ומי שאינו מתפלל על חבירו הוא חס וחלילה מחלל את השם. 'וזהו ונקדשתי בתוך בני ישראל' **הקדושה הוא להמשיך ולהשפיע טובות בתוך בני ישראל עם קדוש**.

נעשה אדם נאמר בעבור

ובספר 'לבם של ישראל' (כרך ג' עמ' כ"ו) מסופר: פעם בל"ג בעומר, הזכיר חשון-בנים אחד את עצמו לפני רבינו ה'לב שמחה' זצוקלה"ה במירון. נענה רבינו מיד והשיב לו, בלשון הזמר 'בר יוחאי: **"נעשה אדם נאמר בעבורך"**!'. שהרי פסוק זה נדרש על רבי שמעון, שעבורו אמר הקב"ה 'נעשה אדם'! ואפשר לומר ש'נעשה אדם' – עשייה של אדם, **'נאמר בעבורך'** – בזכות רבי שמעון.

ובספר 'לב שמחה' אומר: **'נעשה אדם'** בגימ' 'שמעון' (עם האותיות)... היום הזה הוא יום גדול.

פעם בל"ג בעומר, הזכיר חשון-בנים אחד את עצמו לפני רבינו ה'לב שמחה' זצוקלה"ה במירון. נענה רבינו מיד והשיב לו, בלשון הזמר 'בר יוחאי: "נעשה אדם נאמר בעבורך"!

סגולות לל"ג בעומר

היות והסגולות דלהלן מפורסמות, הבאנום בקצרה:

כפי שאומר השל"ה: (באגרת שכתב למשפחתו, הודפס בספר אגרות ארץ ישראל ובעוד ספרים בענייני ל"ג בעומר) וז"ל "...והא לך הסדר שאתנהגה אי"ה... נלך למקום שהזכרתי (כוונתו מקום הר ציון ששם הלל ושמאי ותלמידיהם ור' יוחנן הסנדלר ורשב"י ור"א בנו) כי כמה ניסים יארוע שם כי צריכין ללמוד הזהרה באימה ביראה ובדבקות גדולות, ואח"כ לשמוח הלב שמחה גדולה ורוחניות, ולא שום אבלות ועצבות, כי באלה חפץ רשב"י **והוא בדוק ומנוסה ואח"כ נודרים נדרים ונדבות ומתפללים תפילות**!'

קריאת שם שמעון: לנדור שיקרא את שם בנו בשם 'שמעון' על שם רשב"י. (טעמי המנהגים בשם הרי"ז מרגליות) [כמעט לכל אחד יש מכר או קרוב אשר שם בנו שמעון, היות והבטיח].

תגלחת ראשונה לבנו במרון: לנדור שיעשה את התגלחת ראשונה [=חלאקע] לבנו במרון. (טעמי המנהגים בשם הרי"ז מרגליות)

ח"י רוטל: שמבטיח להתנדב משקה שיביא לציון הרשב"י בהילולא שלו, לאחר שיוושע. (מכתב הרה"ק הרב"צ הברשטס מאבאבו)

חץ וקשת: מהרה"ק רבי נחמן מברסלב זצ"ל: דריכת הקשת בל"ג בעומר סגולה לבנים. (ספר המדות ערך בנים אות ס"ג)

